

ทักษะการสื่อสาร : การแจ้งผลการประเมินพัฒนาการ ของลูกให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง

คณะกรรมการ

พญ.อัมพร เบญจพลพิทักษ์
ดร.พญ.สายพิน โชติวิเชียร

รองอธิบดีกรมอนามัย

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ
กรมอนามัย

นพ.ธีรชัย บุญยะสิทธิ์พรณ

รองผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ
กรมอนามัย

ชื่อหนังสือ : ทักษะการสื่อสาร: การแจ้งผลการประเมินพัฒนาการของลูก
ให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง

ISBN : 978-616-11-3742-7

พิมพ์ครั้งที่ 1: พ.ศ. 2561

จำนวนพิมพ์ : 15,000 เล่ม

จัดพิมพ์โดย : สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
โทรศัพท์ 0 2590 4405
โทรสาร 0 2590 4407
<http://nich.anamai.moph.go.th>

พิมพ์ที่ : สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก
ในพระบรมราชูปถัมภ์

คำนำ

การสื่อสาร เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ บนพื้นฐานของสัมพันธภาพที่ดีต่อกันมิใช่เป็นเพียงการให้ข้อมูลเท่านั้น ต้องกระทำ ภายใต้ความไว้วางใจและมีความเห็นอกเห็นใจ อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ดังนั้นในการปฏิบัติหลังการเฝ้าระวัง ประเมินพัฒนาการด้วยคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM) เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายการส่งเสริมพัฒนาการเด็กสมวัย การให้การปรึกษาจึงเป็นการพัฒนาทักษะการสื่อสารของบุคลากรหน่วยบริการสุขภาพที่มีความสำคัญยิ่ง

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดทำหนังสือทักษะการสื่อสาร: การแจ้งผลการประเมินพัฒนาการของลูกให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ฉบับนี้ขึ้น เพื่อให้บุคลากรหน่วยบริการสุขภาพใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการสื่อสารกับพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กอย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ตลอดจนเป็นแหล่งข้อมูลการเรียนรู้ของบุคลากรหน่วยบริการสุขภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาระบบเฝ้าระวัง คัดกรองและติดตามพัฒนาการเด็กเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ เป็นประโยชน์ต่องานพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ส่งผลต่อพัฒนาการสมวัย เต็มโตอย่างมีคุณภาพ เป็นกำลังสำคัญของชาติและเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศสู่ความยั่งยืนต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

สารบัญ

ทักษะการสื่อสาร: การแจ้งผลการประเมินพัฒนาการของลูกให้กับ พ่อแม่ ผู้ปกครอง	1
ส่วนที่ 1. หลักการในการพูดคุยและการให้การปรึกษา	2
การให้การปรึกษา (Counseling)	
วัตถุประสงค์ในการให้การปรึกษา	
คุณสมบัติผู้ให้การปรึกษา	
หลักการให้การปรึกษา	
ขั้นตอนในการให้การปรึกษา	
ส่วนที่ 2. สถานการณ์กรณีสมมุติ การแจ้งผลการประเมินพัฒนาการ	8
กรณีเด็กมีพัฒนาการสมวัย	
กรณีเด็กมีพัฒนาการสงสัยล่าช้า/ล่าช้า	
ตัวอย่างสถานการณ์กรณีสมมุติ	11

ทักษะการสื่อสาร : การแจ้งผลการประเมินพัฒนาการ ของลูกให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง

การแจ้งผลการประเมินพัฒนาการของลูกให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองหรือ ผู้ดูแลเด็ก เป็นอีกองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการสนับสนุนให้มีการดูแลเด็ก ได้อย่างมีคุณภาพ โดยการสื่อสารนี้มีได้เป็นเพียงการให้ข้อมูลเท่านั้น แต่เป็น ทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ต้องอาศัย ทั้งความรู้ความเข้าใจบนพื้นฐานความสัมพันธ์ที่ดี มีความไว้วางใจและเห็นอกเห็นใจ ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ทั้งในกรณีที่เด็ก มีพัฒนาการสมวัย สงสัยล่าช้า หรือต้องส่งต่อ เพื่อทำการรักษา ดังนั้น แพทย์ พยาบาลและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จึงควรมีการเตรียมตัวหรือฝึกฝนทักษะ การสื่อสารเหล่านี้เพื่อให้เกิดความพร้อมและสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถอาศัยหลักการเบื้องต้นในการพูดคุย ส่วนในกรณีของ การแจ้งผลที่มีข้อมูลซับซ้อนหรือส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกและการตัดสินใจ ที่ซับซ้อนขึ้น ผู้แจ้งผลการประเมินพัฒนาการควรพิจารณาผนวกเทคนิคและกลไก ของการให้การปรึกษา (Counseling) เป็นแนวทางหลักร่วมด้วยเสมอ

หนังสือฉบับนี้ประกอบด้วยเนื้อหา 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 หลักการในการพูดคุยและการให้การปรึกษา

ส่วนที่ 2 สถานการณ์กรณีสมมุติ การแจ้งผลการประเมินพัฒนาการ

2.1 กรณีผลพัฒนาการปกติ

2.2 กรณีผลพัฒนาการสงสัยล่าช้า

2.3 กรณีต้องมีการส่งต่อเนื่องจากผลพัฒนาการยังคงล่าช้า

หลังการกระตุ้นพัฒนาการด้วยเครื่องมือ DSPM แล้วหนึ่งเดือน

2.4 กรณีพบความผิดปกติของร่างกายและพัฒนาการ

ส่วนที่ 1 หลักการในการพูดคุยและการให้การปรึกษา

การพูดคุย มีองค์ประกอบทั้งด้านเนื้อหาสาระที่สื่อสารและภาษากาย น้ำเสียงหรือบุคลิกภาพในขณะที่พูดเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย รูปแบบการพูด ในสถานการณ์ต่างๆ อาจมีความแตกต่างกัน ทั้งในการพูดเพื่อให้ข้อมูลหรือแจ้งให้ทราบ การพูดเพื่อโน้มน้าวใจ พูดเพื่อให้กำลังใจ ให้ข้อคิดเตือนใจ หรือการพูดโต้ถามเพื่อค้นหาคำตอบ อย่างไรก็ตามการพัฒนาทักษะการพูดที่ดีมีหลักการ ดังนี้

1. คำนึงถึงภูมิหลังของผู้ฟัง เลือกใช้วิธีการพูดและภาษาที่เหมาะสม
2. สังเกตอารมณ์ ความสนใจและความรู้สึกของผู้ฟัง
3. พูดจาชัดเจน สื่อด้วยความจริงใจ เปิดเผยไม่วกวน รักษาเวลาและให้เกียรติความเห็นของผู้ฟัง
4. มีการใช้วัจนภาษา คือ ภาษาพูดที่เปล่งออกมาเป็นเนื้อหาและอวัจนภาษา คือ ภาษากาย กิริยา ท่าทาง สีหน้า ดวงตา น้ำเสียง การแต่งกายที่เหมาะสม
5. มีการชื่นชมและให้กำลังใจผู้ฟัง สามารถวิเคราะห์และสื่อความชื่นชมในประเด็นด้านบวกหรือสิ่งดีงามของคู่สนทนาได้

6. พูดคุยด้วยความสุภาพ ให้เกียรติผู้ฟัง และพูดในสิ่งที่มีประโยชน์

การให้การปรึกษา (Counseling) เป็นกระบวนการสื่อสารที่มีคุณค่า ในการช่วยเหลือผู้ที่ประสบปัญหาให้สามารถตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาและผ่านพ้นอุปสรรคไปได้ด้วยตัวเอง การให้การปรึกษาจึงเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ที่ผู้ให้การปรึกษา (Counselor) ฟังปฏิบัติต่อผู้มาขอรับการปรึกษา (client) อย่างเอาใจใส่ ผู้ให้การปรึกษาต้องมีความเป็นกันเอง น่านับถือไว้วางใจได้ รักษาความลับได้ มีทัศนคติที่ดี มีทักษะในการใช้ภาษาและการสื่อสารที่ดี และควรมีความรู้เป็นอย่างดีในเรื่องที่จะให้การปรึกษา ในกรณีของการสื่อสารเพื่อแจ้งถึงปัญหาสุขภาพ หรือพัฒนาการเด็กที่มีความยุ่งยากซับซ้อนที่จำเป็นต้องรักษาต่อเนื่อง ตลอดจนการสื่อสารเพื่อคลี่คลายปัญหาด้านจิตใจและสังคม ซึ่งอาจพบร่วมกับปัญหา

พัฒนาการเด็กได้นั้น มักต้องอาศัยเทคนิคการให้การปรึกษาร่วมด้วย ดังนั้น บุคลากร
หน่วยบริการสุขภาพจึงควรมีทักษะเบื้องต้นในการให้การปรึกษา เพื่อการปฏิบัติ
หน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ในการให้การปรึกษา

การให้การปรึกษามีใช้การสั่งสอนให้ข้อมูลความรู้ แต่เป็นไปเพื่อให้ผู้รับ
การปรึกษาได้พูดคุยถึงความรู้สึกคับข้องใจ อันจะทำให้เกิดความพร้อมด้านจิตใจ
สามารถเข้าใจในความหมายของปัญหาและเหตุการณ์ต่างๆ ที่ตนเองประสบอยู่ได้
อย่างถ่องแท้ บนพื้นฐานของสัมพันธภาพและความร่วมมือระหว่างผู้ให้การปรึกษา
และผู้รับการปรึกษา ในการที่จะวางแผนเผชิญและแก้ไขสถานการณ์ปัญหาของ
ผู้รับการปรึกษาเองได้

คุณสมบัติผู้ให้การปรึกษา

แม้ผู้ให้การปรึกษาจะผ่านการฝึกอบรมให้มีทักษะเหมาะสมต่อการทำ
หน้าที่ให้การปรึกษา อย่างไรก็ตาม ผู้ให้การปรึกษาก็ยังเป็นมนุษย์ซึ่งอาจมีความ
ต้องการทางร่างกาย จิตใจและสังคม เฉพาะตัว นอกจากนี้ พื้นฐานครอบครัวและ
การใช้ชีวิตต่างๆ ยังอาจทำให้มีพื้นฐานความเชื่อ ค่านิยมในเรื่องราวต่างๆ ที่ไม่
เหมือนกันกับผู้รับการปรึกษา ลักษณะที่แตกต่างกันนี้เอง อาจมีอิทธิพลส่งเสริม
หรือขัดขวางในการให้การปรึกษาต่อผู้ที่มีปัญหาต่างๆ ในชีวิตได้ ดังนั้นผู้ให้การ
ปรึกษาจำเป็นต้องรู้อะไรเกี่ยวกับตัวเอง รู้ว่าตัวเองมีความเชื่อและค่านิยมเกี่ยวกับ
พฤติกรรมต่างๆ อย่างไร และรู้จักระวังตนเองในการแสดงออกทางวาจาและท่าทาง
ขณะให้การปรึกษาแนะนำอย่างเหมาะสม รู้จักควบคุมและเผชิญอารมณ์ ความรู้สึก
ความกลัว หรือความรู้สึกที่รังเกียจให้อยู่ในสภาพที่ไม่ขัดขวางการให้การปรึกษา
ให้มากที่สุด โดยทั่วไป ผู้ให้การปรึกษา ควรเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีบุคลิก

มั่นคง สามารถควบคุมอารมณ์ รับฟังปัญหา และระบายความในใจได้มีลักษณะ การวางตัวที่น่ายอมรับและเชื่อถือ สามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดี มีท่าที่เป็นกันเอง มีความเสียสละ อดทน ตั้งใจที่จะรับฟังและร่วมสนับสนุนการแก้ปัญหา นอกจากนี้ ผู้ให้การปรึกษาที่ดีจะต้องมีจรรยาบรรณ มีความสามารถในการสื่อสารเป็นอย่างดี และรักษาความลับของผู้รับการปรึกษาได้

หลักการให้การปรึกษา

1. ปฏิบัติต่อผู้รับการปรึกษาอย่างให้เกียรติ เคารพความแตกต่างของแต่ละบุคคล
2. ทำความเข้าใจถึงการแสดงออกทางความรู้สึกของผู้รับการปรึกษา
3. เป็นผู้รับฟังที่ดี เห็นอกเห็นใจและไวต่อความรู้สึกที่ผู้รับการปรึกษา แสดงออก สามารถควบคุมอารมณ์ขณะให้การปรึกษา ทำความเข้าใจแล้วตอบสนอง ได้อย่างเหมาะสม
4. ให้ผู้รับการปรึกษาตัดสินใจด้วยตนเอง โดยผู้ให้การปรึกษาอาจเสนอ ทางเลือกหรือให้ข้อมูลทางออกหลายๆ ทาง ให้สามารถพิจารณาหาทางที่ดีที่สุด ในการแก้ไขหรือป้องกันปัญหา
5. รักษาความลับของผู้รับการปรึกษา และป้องกันความเสียหาย ที่อาจเกิดแก่ผู้รับการปรึกษาและผู้เกี่ยวข้อง
6. ไม่ยึดค่านิยมของผู้ให้การปรึกษาเป็นหลักในการตัดสินใจ แต่ต้อง ทำความเข้าใจต่อปัญหาและพฤติกรรมต่างๆ ของผู้รับการปรึกษาและวิเคราะห์ ปัญหาไปพร้อมๆ กับผู้รับการปรึกษา

ขั้นตอนในการให้การปรึกษา

ขั้นตอนในการให้การปรึกษาแนะนำนั้น สามารถใช้หลักการ - GATHER - ซึ่งประกอบด้วย

1. **G - Greeting** การทักทายด้วยท่าทางและคำพูดที่สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี

- เมื่อผู้รับการปรึกษาเข้ามา มีการกล่าวคำทักทาย เชื้อเชิญ หากการสื่อสารมีความซับซ้อนและต้องใช้ระยะเวลา ควรจัดเก้าอี้ระยะห่างระหว่างผู้ให้การศึกษาและผู้รับการปรึกษาให้อยู่ในระยะที่พอดี ไม่ใกล้จนเกิดอาการเกร็งหรือห่างเกินไปจนต้องใช้เสียงดัง

- มีการสบสายตา (eye contact) ที่เหมาะสม
- ท่านั่งควรเรียบร้อย ไม่ควรนั่งเฉยชิวหน้า ควรตั้งเก้าอี้อยู่ทางด้านข้างท่ามุมหกสิบองศาหรือมุมฉากต่อกัน ซึ่งช่วยให้เห็นภาษากายของผู้มารับการปรึกษาด้วย

- เปิดประเด็นการพูดคุยด้วยคำพูดกลางๆ เช่น การเติบโตของลูกเป็นอย่างไร หรือถามถึงบรรยากาศการเรียนดูเด็กในครอบครัว แล้วจึงเข้าสู่การซักถามหรือบอกเล่าข้อมูล

2. **A - Active listening** การฟังอย่างตั้งใจ

- ควรฟังด้วยท่าทางที่เป็นมิตร มีการสบสายตา โนม้ตัวไปข้างหน้าเล็กน้อย ซึ่งเป็นภาษากายหรืออวัจนภาษาที่สะท้อนถึงความใส่ใจ

- ให้ความสนใจตอบสนองต่อสิ่งที่ผู้รับการปรึกษابอกเล่าด้วยการพยักหน้ารับรู้ การสบตา หรือการตั้งคำถามที่สอดคล้องกับเรื่องราวได้เหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้เล่าเรื่องราว ความรู้สึกนึกคิดตลอดจนความเชื่อของผู้รับการปรึกษา และเปิดโอกาสให้ผู้รับการปรึกษาได้สำรวจไตร่ตรองเพื่อความเข้าใจตัวเองมากขึ้น รวมถึงเพื่อให้ได้ข้อมูลแนวทางแก้ไขปัญหาและแผนการปฏิบัติต่อไป โดยทั่วไปแล้วผู้ให้การศึกษาควรใช้คำถามแบบเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้รับการปรึกษาได้คิดได้อย่างถี่ถ้วนและตอบตามที่ต้องการอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ผู้ให้การศึกษา还应当สามารถจัดการกับความเจ็บในระหว่างให้การปรึกษาได้โดยอาศัยทักษะต่างๆ เช่น การสะท้อนความรู้สึกหรือการทวนความ เป็นต้น

3. **T - Telling** เป็นกระบวนการบอกเล่าที่จะช่วยเหลือในการมองหาที่มาของปัญหา กระบวนการบอกเล่านี้จะช่วยนำไปสู่การค้นพบรากฐานปัญหาที่

แท้จริงหรือต้นเหตุซึ่งต้องแก้ไข โดยอาจใช้ร่วมกับการตั้งคำถาม ซึ่งจะช่วยให้กระบวนการนี้ราบรื่นขึ้น โดยคำถามที่ใช้ส่วนมากจะใช้คำถามปลายเปิด เช่น อะไรอย่างไร เราจะบอกหรือเล่าเหตุการณ์ได้ไหม เช่น

“ลูกอายุ..... ตามคู่มือ DSPM มีแนวทางว่าเค้าจะ.....ได้ แต่พบว่าวันนี้ เค้ายังไม่สามารถเขียนวงกลมได้ คุณแม่คิดว่าน่าจะมีเกิดจากอะไรได้บ้างคะ”

“ตอนนี้อายุ.....แล้ว หมอตรวจดูแล้วเค้าแข็งแรงดี น้ำหนักก็ดี ทำทางอยากพูดอยากคุยตามคู่มือ DSPM เค้าจะ.....ได้ แต่วันนี้ เราเห็นว่าเค้ายังไม่ได้อันนี้คุณพ่อคิดว่า เราน่าจะมีวิธีการสนับสนุนได้อย่างไรบ้าง”

ทั้งนี้ ควรหลีกเลี่ยงคำถาม “ทำไม” เพราะมักสร้างความรู้สึกถูกคาดหวังแก่ผู้ฟัง นอกจากนี้ ยังควรระมัดระวังคำถามไม่ให้เกิดความรู้สึกตำหนิติเตียน

4. H - Helping ช่วยให้มีการตัดสินใจแก้ปัญหาได้ โดยการให้กำลังใจและการให้ข้อมูลความรู้ที่ถูกต้อง เพื่อให้มองเห็นทางเลือกต่างๆ ที่มีอยู่และตัดสินใจได้เหมาะสม

ทักษะการให้กำลังใจ

เป็นการแสดงความสนใจ เข้าใจในสิ่งที่ผู้รับการปรึกษาพูดและสนับสนุนให้คิดและกระทำต่ออย่างเชื่อมั่น โดยใช้แนวทางต่อไปนี้

1. มองหน้า สบตา ยิ้ม ผงกศีรษะ ตอบรับสั้น
2. ย้ำหรือทวนซ้ำคำสำคัญๆ ที่ผู้รับการปรึกษา พูดถึง
3. ใช้คำพูดชื่นชมหรือคำพูดด้านบวกให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความมั่นใจ มีความหวังและกำลังใจที่จะคิดหรือทำในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมและเป็นจริงได้
4. หลีกเลี่ยงการสร้างความหวังและการปลอบใจที่ไม่อาจเป็นจริงได้ หรือใช้การให้กำลังใจเพื่อกลบเกลื่อนความรู้สึกท้อแท้ของผู้รับการปรึกษา

ทักษะการให้ข้อมูล

1. ข้อมูลที่ให้ควรชัดเจน ถูกต้อง ครบถ้วน ใช้ภาษาต่างๆ ในกรณีของการให้ข้อมูลเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก สามารถให้พ่อแม่หรือผู้ดูแลเด็กอ่านข้อแนะนำที่ระบุในคู่มือ DSPM และทำความเข้าใจขั้นตอนนี้ได้

2. ผู้ให้การปรึกษาควรตรวจสอบความรู้และความต้องการเกี่ยวกับเรื่องที่จะให้ข้อมูลจากผู้รับการปรึกษาก่อนให้ข้อมูล เพื่อประหยัดเวลาและเป็นการให้ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. หลังจากให้ข้อมูลแล้วผู้ให้การปรึกษาควรตรวจสอบว่าข้อมูลที่ให้กับผู้รับการปรึกษาเข้าใจถูกต้องหรือไม่ โดยใช้วิธีให้ผู้รับการปรึกษาทวนซ้ำ

หลังจากให้การช่วยเหลือด้านกำลังใจและข้อมูลแล้ว ผู้ให้การปรึกษาคควรจะให้โอกาสผู้รับการปรึกษาพิจารณาว่าคำแนะนำเป็นที่พอใจ เหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติจริง ได้หรือไม่ หรืออาจถามความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่มีต่อคำแนะนำนั้นว่า มีความคิดเห็นหรือความรู้สึกอย่างไร

5. E - Explaining อธิบายข้อดีของแต่ละแนวทางที่เสนอ ข้อเสียที่มีเพื่อให้เจ้าของปัญหาตัดสินใจเลือกวิธีการและแนวทางในการแก้ปัญหาด้วยตัวเอง หลังจากนั้นจะสรุปความเพื่อผู้รับการปรึกษาได้เข้าใจปัญหาของตนเองได้เด่นชัดขึ้น รวมทั้งสรุปแนวทางการแก้ไขที่ผู้รับการปรึกษาได้เลือกแล้ว

6. R - Refer บางครั้งในการแจ้งผลการพัฒนาการ ยังอาจต้องอาศัยการตรวจร่างกายหรือการตรวจวินิจฉัยอื่นๆ เพิ่มเติมจากผู้มีความรู้ความชำนาญ โดยเฉพาะ ผู้ให้การปรึกษาสามารถส่งต่อผู้มารับการปรึกษาให้กับผู้อื่นที่มีความรู้ความชำนาญในด้านนั้น เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ ก็ควรอาศัยหลักการต่างๆ เบื้องต้นส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความเข้าใจที่ดีเพื่อการดูแลเด็กได้อย่างเหมาะสมถูกต้องที่สุดต่อไป

ส่วนที่ 2 สถานการณ์กรณีสมมุติ การแจ้งผลการประเมินพัฒนาการ

ในการแจ้งผลการประเมินพัฒนาการเด็กแก่พ่อแม่ ผู้ปกครองนั้น บุคลากรหน่วยบริการสุขภาพ สามารถคำนึงถึงสามประเด็นสำคัญเป็นแนวทางตามลำดับดังนี้

1. ชื่นชม : แสดงความชื่นชมในเรื่อง

- พ่อแม่ ผู้ปกครองที่พาเด็กมารับการคัดกรองพัฒนาการและ/หรือมีการดูแลส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
- ชื่นชมในศักยภาพ ความพยายามของพ่อแม่ ผู้ปกครองในการส่งเสริมเด็กต่อเนื่อง
- ชื่นชมในศักยภาพของเด็กในพัฒนาการส่วนที่ทำได้ดี มีพัฒนาการสมวัย/หรือเป็นไปตามวัย

2. แจ้งข้อมูล : แจ้งสิ่งที่ต้องพึงตระหนักคือ

- พัฒนาการของเด็กในส่วนที่ต้องกระตุ้นส่งเสริมเพิ่มเติม โดยระบุให้ชัดเจน เข้าใจง่าย และสามารถอาศัยข้อมูลอ้างอิงจากคู่มือ DSPM ได้อย่างเป็นรูปธรรม
- พัฒนาการของเด็กมีความต่อเนื่องในทุกด้าน ดังนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครองสามารถช่วยส่งเสริมพัฒนาการลูก โดยการใช้คู่มือ DSPM ในช่องการฝึกทักษะช่วงอายุที่เกี่ยวข้อง การแจ้งข้อมูลนี้ สามารถใช้การชี้ชวนให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กอ่านเอกสารและทำความเข้าใจต่อหน้าบุคลากรที่ทำหน้าที่ประเมิน และซักถามทำความเข้าใจให้ชัดเจนหรือทดลองฝึกให้ดู

3. เน้นย้ำ : สิ่งสำคัญคืออย่าลืมมาพบเจ้าหน้าที่ในนัดครั้งต่อไป เพื่อติดตามประเมินผลพัฒนาการของลูก

1. กรณีเด็กมีพัฒนาการสมวัย

- เจ้าหน้าที่ :
1. **ชื่นชม** : บอกรู้สึกดีใจกับลูกของท่านที่มีพัฒนาการสมวัย /หรือเป็นไปตามวัย
  2. **แจ้งข้อมูล** : สิ่งที่ท่านต้องพึงตระหนักคือ พัฒนาการของเด็กมีความต่อเนื่องในทุกด้าน ดังนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครอง สามารถช่วยส่งเสริมพัฒนาการลูก โดยการใช้คู่มือ DSPM ในช่องการฝึกทักษะช่วงอายุถัดไปของลูก โดยใช้เป็นกิจกรรมการเล่น การอ่าน การช่วยเหลือตนเอง เป็นต้น
  3. **เน้นย้ำ** : สิ่งสำคัญคืออย่าลืมมาพบเจ้าหน้าที่ในนัดครั้งต่อไป เพื่อติดตามประเมินผลพัฒนาการของลูก

2. กรณีเด็กมีพัฒนาการสงสัยล่าช้า/ล่าช้า ใช้การสื่อสารคล้ายกับ

- 2.1 กรณีผลพัฒนาการปกติ
- 2.2 กรณีผลพัฒนาการสงสัยล่าช้า
- 2.3 กรณีต้องมีการส่งต่อเนื่องจากผลพัฒนาการยังคงล่าช้าหลังการกระตุ้นพัฒนาการด้วยคู่มือ DSPM แล้วหนึ่งเดือน
- 2.4 กรณีพบความผิดปกติของร่างกายและพัฒนาการ

เจ้าหน้าที่ :

1. **ชื่นชม** : พ่อแม่ ผู้ปกครองที่พาลูกเข้ามารับการคัดกรองพัฒนาการ

2. **แจ้งผล** : ผลจากการคัดกรองพัฒนาการพบว่าลูกยังมีบางข้อที่ทำได้ไม่ละเอียด การแจ้งผลควรแจ้งในข้อที่เด็กสามารถทำได้สมวัย/เกินวัยก่อน และชื่นชมผู้ปกครองที่เขาสอนลูกเขาดีในส่วนที่เด็กทำได้โดดเด่นแล้วค่อยแจ้งในข้อที่เด็กทำไม่ได้ อาจเกิดจากเด็กขาดโอกาสในการฝึกในข้อนั้นๆ

3. **สังเกตพฤติกรรม** : สอบถามความรู้สึกแสดงความรู้สึกเข้าใจแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง

4. **ให้ข้อมูลการช่วยเหลือ/ให้กำลังใจ** เสริมพลังผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก (เน้นว่าผู้ปกครองเป็นคนสำคัญที่สุดที่จะทำให้เด็กเก่งและ

เจ้าหน้าที่จะคอยช่วยเหลือเสมอหากมีข้อสงสัยอย่างไรยินดีให้คำปรึกษาตลอด) ให้ข้อเสนอแนะ: พ่อแม่ ผู้ปกครองไม่ต้องกังวลมากจนเกินไปนะคะ สามารถส่งเสริมและฝึกกระตุ้นลูก โดยการใช้คู่มือ DSPM ในช่วงการฝึกทักษะข้อที่ลูกทำไม่ได้เป็นระยะเวลา 30 วัน (หากทำได้ภายใน 2 อาทิตย์ก็นำมาพบเจ้าหน้าที่ก่อนได้เลย)

- สอนวิธีการส่งเสริมพัฒนาการในข้อที่เด็กยังไม่ได้เพื่อให้ผู้ปกครองไปฝึกที่บ้านได้ด้วยตนเองโดยอย่าลืมถามด้วยว่าที่บ้านเขามีอุปกรณ์การฝึกหรือไม่ ถ้าไม่มีจะสอนวิธีการประยุกต์ใช้อุปกรณ์ที่เขาอยู่อย่างไรและอย่าลืมการให้ผู้ปกครองสาธิตย้อนกลับด้วยเพื่อจะได้แน่ใจว่าเขาเข้าใจและสามารถกลับไปส่งเสริมพัฒนาการลูกได้จริงๆ

5. เน้นย้ำ : สิ่งสำคัญคืออย่าลืมมาพบเจ้าหน้าที่ในนัดครั้งต่อไปนะคะ เพื่อติดตามประเมินผลพัฒนาการของลูก

ตัวอย่างสถานการณ์กรณีสมมุติ

สถานการณ์กรณีสมมุติ 1 เด็กอายุ 9 เดือน พัฒนาการสมวัย

*****

น้องจูน อายุ 9 เดือน มารับการคัดกรองพัฒนาการที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล

หมอ : สวัสดีค่ะ คุณพ่อคุณแม่ น้องจูน น้องแข็งแรงสบายดีไหมคะ

พ่อ-แม่ : สบายดีค่ะ กินเก่งมาก อ้อแอ้ส่งเสียงจะคุยด้วยตลอดค่ะ

หมอ : ดูลิ ยิ้มให้หมอดีด้วย น่ารักจริงๆ พ่อแม่ชื่นใจเลยนะคะ ดีมากเลยคะ ที่พ่อกับแม่พาลูกมาวันนี้ ลูกโชคดีมากเพราะพ่อแม่ให้ความสำคัญและพาลูกมาพบหมอ (ชื่นชม) พ่อกับแม่ได้ใช้หนังสือประเมินพัฒนาการ DSPPM เล่นนี้บ้างไหมคะ

พ่อ-แม่ : ไม่รู้จักค่ะ /มันคืออะไรคะ

หมอ : หนังสือเล่มนี้มีประโยชน์มากค่ะ หมอจะอธิบายการใช้คู่มือ DSPPM ประเมินพัฒนาการน้องจูนไปพร้อมกันเลยนะคะ

หมอ : (ทำการประเมินพัฒนาการเด็กช่วงอายุ 9 เดือน หน้า 22-25 / สรุปผลการประเมินพัฒนาการ)

หมอ : ยินดีด้วยนะคะ น้องจูนมีพัฒนาการเป็นไปตามวัยของน้องในช่วงอายุ 9 เดือน (แจ้งข้อมูล)

แม่ : ดีใจจังเลยคะ ขอถามคุณหมอน้อยคะ น้องจูนยังก้าวเดินไม่ได้เหมือนน้องข้างบ้านเลยคะ ทั้งๆ ที่อายุเท่ากัน

หมอ : คุณแม่คงกังวล แสดงว่าคุณแม่ให้ความสนใจและใส่ใจน้องจูนมากนะคะ คุณแม่คู่มือ DSPPM นะคะ ที่ช่วงอายุ 9 เดือน น้องจูนสามารถยืนอยู่ได้โดยใช้มือเกาะ ซึ่งตรงตามที่ระบุว่าช่วงอายุนี้นี้เด็กควรทำได้ ก็แปลว่าน้องเก่งสมกับวัยของเค้าแล้วค่ะ แต่เป็นไปได้ว่า เด็กบางคนจะทำได้มากกว่านี้ อย่างเด็กข้างบ้านที่เริ่มก้าวเดิน แต่คุณแม่สามารถยึดตาม คู่มือ DSPPM ว่าช่วงวัยของลูกคุณแม่

อยู่ช่วงไหนและควรทำอะไรได้บ้าง โดยไม่ต้องกังวลเพราะการนำลูกของเราไปเปรียบเทียบกับเด็กคนอื่นนะคะ (แจ้งข้อมูล)

แม่ : โลงใจแล้วค่ะ

พ่อ : แล้วเราจะทำอะไรได้บ้างครับหมอ

หมอ : เราอยากให้น้องจูนเก่งมากขึ้นไปเรื่อยๆ ตามวัยของเค้านะคะ หนังสือคู่มือเล่มนี้ดีมากค่ะ หลังจากนั้นให้คุณแม่คุณพ่อใช้คู่มือ DSPM ในการส่งเสริมพัฒนาการของลูกในช่วงเดือนต่อไปตามนี้เลยคะ คุณพ่ออ่านตรงนี้ออกเสียงให้แม่ฟังไปด้วยกันเลยคะ..... (ให้พ่ออ่าน) ..... มีข้อสงสัยในการไปฝึกลูกที่บ้านต่อไหมคะ (แจ้งข้อมูล)

(**แนะนำการใช้คู่มือ DSPM ในส่วนของการเฝ้าระวังโดยเน้นในช่วงการฝึกทักษะ)

พ่อ-แม่ : ง่ายเลยคะ ไม่สงสัยคะ ทำได้คะ ขอบคุณคุณหมอมที่แนะนำคู่มือเล่มนี้ พวกเราจะใช้แน่นอน

หมอ : ดีมากคะ ทุกๆ นิดจิตวิเศษ หากมีข้อสงสัยคุณพ่อคุณแม่ถามหมอได้เลยนะคะ และหมอจะขอนัดมาเจอกันมาดูพัฒนาการกันใหม่ในตอนนี้น้องอายุ 18 เดือน ครั้งหน้าน้องจูนจะเก่งขึ้นอีกคะ ไหนช่วยทวนหน่อยคะว่าหมออยากให้เราทำอะไรบ้าง

พ่อ-แม่ : กลับไปฝึกและเล่นกับน้องจูนตามที่คุยตะกี้แล้วตอนน้องจูนครบ 18 เดือน พามาพบหมออีก (เน้นย้ำ)

หมอ : ดีมากคะ เจอกันใหม่ตามนัดนะคะ ^_^”

สถานการณ์กรณีสมมุติ 2

แม่พาเด็กอายุ 18 เดือนมาพบคุณหมอตามนัดหลังจากประเมินพัฒนาการด้วย
คู่มือเฟียร์ริงและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM)พบพัฒนาการสงสัยล่าช้า
ด้านการใช้ภาษา

*****

หมอ : สวัสดีค่ะคุณแม่ สวัสดีค่ะน้องทิพย์ เป็นอย่างไรบ้างคะเมื่อเข้าฝนตกหนัก
เดินทางมาลำบากไหม

แม่ : สวัสดีค่ะคุณหมอ รถติดหล่ม เลยมานานิดหน่อยค่ะ น้องนั่งตรงนี้ได้ไหมคะ

หมอ : นั่งได้เลยค่ะ ดีจังเลยที่แม่พาลูกมาประเมินพัฒนาการในวันนี้ (ชื่นชม)
คราวที่แล้ว น้องมาตอนเก้าเดือน ประเมินได้ดีทุกด้านเลย แม่ได้ใช้คู่มือ DSPM นี้
สอนน้องต่อไหมคะ

แม่ : ใช้บ้างค่ะ ช่วงแรกๆ แต่ตอนหลังฝากให้ย่าช่วยดู

หมอ : หมอจะประเมินพัฒนาการของน้องนะ .....แม่คะ พบว่าน้องมี
พัฒนาการสมวัยเกือบทุกด้านเลยคะแต่มี 1 ด้านที่น้องน่าจะทำได้ดีกว่านี้ ตอนที่
คุณหมอประเมินน้องคุณแม่สังเกตได้ไหมคะ น้องไม่มีการพูดเลียนคำที่เด่นหรือ
คำสุดท้ายของคำพูด ซึ่งเป็นพัฒนาการด้านการใช้ภาษา (ให้ข้อมูล)

แม่ : ใช่ค่ะ คุณแม่ก็สังเกตเห็นเหมือนกัน เค้าไม่ค่อยจะพูดด้วยค่ะ คุณแม่
ต้องทำอะไรต่อ

หมอ : ดีจังที่คุณแม่ก็สังเกต คุณแม่ใช้ตามคู่มือDSPMเล่มนี้ได้เลยคะ ให้ฝึก
น้องตามนี้ เปิดหน้า 35 ข้อ 56 คือ ข้อที่น้องยังไม่ผ่านคะ คุณแม่อ่านให้คุณหมอ
ฟังหน่อยสิคะ

แม่ : (อ่านวิธีฝึกทักษะในคู่มือ DSPM อ่านออกเสียงชัดเจน) (ให้ข้อมูล)

หมอ : คุณแม่มีข้อสงสัยอยากจะถามคุณหมอเพิ่มเติมไหมคะ

แม่ : ที่อ่านเป็นตัวอย่างเรื่องอาบน้ำแต่งตัว แม่สามารถฝึกน้องตอนทำ
กิจกรรมอื่นนอกจากการอาบน้ำแต่งตัวได้ไหมคะ

หมอ : ได้ทำกิจกรรมเลยคะ ไม่ว่าจะเป็นตอนเก็บของเล่น ตอนกินข้าวหรือ ตอนไหนที่คุณแม่อยู่กับน้องได้หมดเลยคะ คุยกะน้องบ่อยๆ พูดออกเสียงซ้ำๆ ซัดๆ สบตากับน้อง ทำแบบนี้ทุกวัน วันละสี่ห้าครั้งเป็นอย่งน้อย (ให้ข้อมูล) ..พอทำได้ ไหมคะ มีอะไรกังวลไหมคะ

แม่ : ไม่มีคะ ทำได้คะ จะตั้งใจทำบ่อยๆ เลยคะ

หมอ : ส่วนด้านอื่นๆ คุณแม่ก็ฝึกน้องต่อตามช่วงเดือนถัดไปได้เลย เพราะน้อง ทำตามช่วง 18 เดือนได้หมดแล้ว (ให้ข้อมูล) ลองอ่านคูสิคะ เมื่อมีข้อสงสัยอะไร

แม่ : (อ่านแนวทางในคู่มือ DSPM และทำความเข้าใจกับคุณหมอ).....
(ให้ข้อมูล)

หมอ : เยี่ยมมากคะ ฝึกบ่อยๆ นะคะ หมอเชื่อว่าคุณแม่สามารถช่วยให้น้องเก่งขึ้นได้แน่นอนคะ และขอนัดน้องอีกครั้งหลังจากนี้ 1 เดือนนะคะ ในวันที่ (ระบุวันนัดอย่างชัดเจน) หากน้องสามารถทำได้ดีขึ้นภายใน 2 อาทิตย์กลับมาหาหมอก่อนหน้า 1 เดือนได้เลยคะ คุณแม่สะดวกมาตามวันนัดนี้ไหมคะ

แม่ : สะดวกคะ

หมอ : ไหนคุณแม่ลองเล่าให้หมอฟังหน่อยสิคะว่า วันนี้เราคุยเรื่องสำคัญอะไรบ้าง

แม่ : ต้องกลับไปฝึกตามในเล่มโดยฝึกให้น้องพูดเลียนคำพูด และพูดบ่อยๆ เวลาอยู่บ้านหรือทำกิจกรรมต่างๆ ที่บ้านคะ และขอนัดน้องอีกครั้งหลังจากนี้ 1 เดือน แต่ถ้าน้องสามารถทำได้ดีภายใน 2 อาทิตย์กลับมาหาหมอก่อนหน้า 1 เดือนได้คะ (เน้นย้ำ)

หมอ : เยี่ยมมาก สวีตตี้คะ แล้วเจอกันนะคะ

สถานการณ์กรณีสมมุติ 3

คัดกรองพัฒนาการเด็กอายุ 30 เดือนเด็กมีพัฒนาการดีขึ้นในการติดตาม
คัดกรอง พัฒนาการซ้ำเนื่องจากมีพัฒนาการสงสัยล่าช้าจากการคัดกรอง
ครั้งแรก

*****

หมอ : สวัสดีค่ะคุณแม่ เป็นอย่างไรบ้างคะ น้องชะอมเป็นอย่างไรแล้วบ้าง
แม่ : สวัสดีค่ะคุณหมอ น้องชน กินเก่งด้วยค่ะ คุยจ้อเลย ชะอมอยู่กับคุณพ่อ
กำลังตามเข้ามาค่ะ ที่หมอให้ไปฝึกน่องก็ทำได้แล้วนะคะ

หมอ : ดีใจจัง เดี่ยวหมอดูไปพร้อมกับพ่อแม่เลยนะ.....(ทำการทดสอบ)....
ขอแสดงความยินดีด้วยค่ะ ที่เราประเมินเมื่อเดือนที่แล้ว น้องชะอมยังหิบบอกใส่
ถ้วยเองไม่ได้ แต่วันนี้หมอประเมินดูแล้ว น้องสามารถทำได้ดีมาก (ให้ข้อมูล) แสดงว่า
อยู่บ้านคุณแม่คุณพ่อช่วยกระตุ้นพัฒนาการของน้องได้ดีมากเลย (ชื่นชม)

แม่ : ขอบคุณค่ะคุณหมอ จากเมื่อคราวก่อนที่คุณหมอได้ให้คำแนะนำไป
ดิฉันก็กลับไปฝึกลูกค่ะ ผลัดกันเล่นของเล่นกับลูกจนน้องคุ้นเคยก่อน ฝึกให้เขารอ
คอยที่จะหิบบอกใส่ถ้วย หลังจากที่คุณหิบบอกใส่เสร็จแล้ว ก็ให้น้องชะอมหิบบอก
ใส่ทีหลังค่ะ แล้วเก็บของเล่นเข้าที่

หมอ : ดีจังเลยค่ะ (ชื่นชม) หลังจากวันนี้คุณแม่ก็ฝึกน่องไปเรื่อยๆ นะคะ
ดูตัวอย่างวิธีการฝึกทักษะน้องต่อจากข้อที่ 78 คุณแม่ลองอ่านให้หมอฟังสิคะ
(แม่อ่าน.....) สงสัยอะไรไหมคะ..... (ตอบข้อสงสัย).....

ต้องฝึกบ่อยๆ อย่างสม่ำเสมอค่ะ น้องจะทำได้ดี และเก่งขึ้นเรื่อยๆ (ให้ข้อมูล)

แม่ : ได้ค่ะคุณหมอ ดิฉันจะฝึกน่องบ่อยๆ ค่ะ อยากเห็นน้องมีพัฒนาการที่ดี
ฉลาดๆ ต้องขอบคุณหมอที่แนะนำพ่อกับแม่นะคะ เป็นประโยชน์มากเลยคะ

หมอ : เยี่ยมมากค่ะ ฝึกบ่อยๆ นะคะ หมอเชื่อว่าคุณแม่ทำได้แน่นอนค่ะ
ครั้งถัดไป คือ ตอนน่องอายุ 3 ขวบครึ่ง หรือ 42 เดือนนะคะ ก่อนกลับบ้านวันนี้
ลองสรุปให้หมอฟังหน่อยว่า อยากให้พ่อแม่ทำอะไรบ้าง

แม่ : แม่ก็ต้องฝึกน้องไปเรื่อยๆ ตามตัวอย่างวิธีการฝึกในคู่มือ DSPM
ต้องฝึกบ่อยๆ อย่างสม่ำเสมอ แล้วครั้งถัดไป มาเจอหม่อีกตอนน้องอายุ 3 ขวบครึ่ง
(เน้นย้ำ)

หม่อ : ถูกต้องค่ะ แล้วพบกันใหม่นะคะ

แม่ : สวัสดีค่ะ

สถานการณ์กรณีสมมติ 4

เด็กอายุ 42 เดือน คัดกรองพัฒนาการครั้งแรกพบสงสัยล่าช้ามาติดตาม
คัดกรองซ้ำ หลังกระตุ้น 30 วัน ที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองโดน
ยังไม่ผ่านต้องส่งต่อไปที่โรงพยาบาลชุมชนลำปลายมาศ

*****

หมอ : สวัสดีค่ะ คุณพ่อคุณแม่และน้องนี่

พ่อ-แม่ : สวัสดีค่ะ/ครับ คุณหมอ

หมอ : หมอดีใจที่ได้เจอคุณพ่อคุณแม่และน้องนี่อีก แสดงว่าคุณพ่อคุณแม่ให้ความสำคัญ ใส่ใจ ติดตามดูแลพัฒนาการลูกอย่างดีมากเลย หมอขอชื่นชมนะคะ (ชื่นชม)

หมอ : เป็นอย่างไรบ้างคะ หลังจากที่เราพบกันเมื่อเดือนที่แล้ว พัฒนาการน้อง เป็นอย่างไรบ้าง อยากให้เล่าให้หมอฟังหน่อยว่าทำอะไรบ้างและผลเป็นอย่างไร

พ่อ-แม่ : แม่กลับไปฝึกค่ะ ทำทุกวันตามข้อพัฒนาการในคู่มือ DSPM ที่คุณหมอนะแนะนำ แต่น้องนี่ยังทำไม่ได้เลยคะ แม่รู้สึกลุ่มใจและเป็นกังวลมาก

หมอ : ใช่ค่ะ วันนี้หมอได้ตรวจพัฒนาการน้องซ้ำแล้ว พบว่าน้องยังทำไม่ได้ เช่นกันคะคุณแม่ ตามที่คุณแม่เห็น หมอเห็นควรว่า ต้องส่งน้องไปกระตุ้นพัฒนาการและตรวจเพิ่มเติม ที่โรงพยาบาลลำปลายมาศนะคะ (ให้ข้อมูล)

(*คุณพ่อคุณแม่รีบไป.....ต่างมองเห็นกัน*)

แม่ : แสดงว่าน้องพัฒนาการล่าช้าแล้วใช่ไหมคะ แล้วน้องจะเป็นอะไรมากไหมคะ จำได้ว่าลูกคนโตของเราก็เป็นแบบนี้ต่อมาเขาก็สามารถพูดได้เป็นปกติคะ ตอนนี้นำขวบกว่าแล้ว

หมอ : หมอดีใจด้วยคะที่ลูกคนโตของคุณแม่เป็นปกติ แต่สำหรับน้องนี่ มีพัฒนาการน่าสงสัยว่าจะล่าช้าหลายด้าน หมอคิดว่าไม่ควรรอแล้ว ถ้าน้องได้รับการตรวจจากหมอเร็ว ถ้าเจอปัญหาหรือโรคอะไร จะได้รับแก้ไขรักษาและการกระตุ้นพัฒนาการเร็วจะทำให้น้องเก่งตามทันเด็กอายุเท่าๆ กับเค้าได้ แต่ถ้าคุณหมอ

ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจแล้ว พบว่าน้องนี้ไม่มีปัญหาอะไร เราจะได้สบายใจและมั่นใจ ในการกระตุ้นพัฒนาการเค้าต่อที่หนองโดนได้ (ให้ข้อมูล)

พ่อ : แต่ตอนนี้เรายังไม่พร้อม

หมอ : ค่ะ คุณพ่อมีความกังวลเรื่องอะไรคะ เล่าให้หมอฟัง ปรีक्षाหมอได้เลยค่ะ

พ่อ : ผมกังวลเรื่องขั้นตอนการตรวจและค่าใช้จ่ายครับ

หมอ : ค่ะ.....เรื่องค่าใช้จ่ายนั้น หมอจะทำหนังสือส่งตัวให้ค่ะคะ น้องไปตรวจ ตามสิทธิ ได้เลยไม่มีค่าใช้จ่ายเพิ่ม (ให้ข้อมูล)

พ่อ-แม่ : ครับ/ค่ะ เพื่อลูกและคุณหมอเห็นสมควรเราจะทำตามคำแนะนำครับ/ค่ะ

หมอ : ยังมีเรื่องอื่นหนักใจอีกไหมคะ

แม่ : ห่วงเค้าค่ะ เค้าจะเป็นอะไรมากไหมคะ

หมอ : หมอก็ห่วงเค้าเหมือนเกิน แต่เท่าที่ตรวจดูตอนนี้ นอกจากเรื่อง พัฒนาการที่เราคุยกันแล้ว อย่างอื่นน้องก็ดูแข็งแรง น้ำหนัก ความสูง เส้นรอบศีรษะดี หมดเลย ไม่มีการชัก ไม่มีอะไรผิดปกติรุนแรง มีเรื่องพัฒนาการอย่างเดียวที่ยังห่วง หมอมองว่าเราโชคดีที่พ่อแม่สนใจลูกและเราได้ช่วยกันสังเกตแล้วหาทางแก้ไข ให้ลูกตั้งแต่แรกๆ หรือตั้งแต่ปัญหายังไม่มาก (ให้ข้อมูล)

พ่อ : ก็ร้อนใจนิดหน่อย อยากรู้ว่าเค้าเป็นอะไรจะได้แก้ไข

หมอ : หมอดีใจมากเลยค่ะที่คุณพ่อคุณแม่สนใจลูกใกล้ชิด รอสักครู่คะ หมอจะเขียนหนังสือส่งตัวให้เลยนะคะ คุณพ่อคุณแม่ใช้หนังสือส่งตัวนี้พาลูกไปที่ โรงพยาบาลลำปลายมาศเลยนะคะ (เน้นย้ำ) ได้ผลยังไง เค้าจะแจ้งกลับมาบอกหมอ แล้วถ้าเค้าจะส่งกลับมาให้หมอ ช่วยดูแลต่อยังไง ก็ยินดีนะ หรือแวะมาส่งข่าว กันหน่อยก็ดีค่ะ

พ่อ-แม่ : ครับ/ค่ะ

คณะทำงาน

1. นางจันทร์เพ็ญ ปันทะรส หัวหน้ากลุ่มพัฒนาศูนย์เด็กปฐมวัย
2. นางกิติมา พัวพัฒนกุล หัวหน้ากลุ่มพัฒนาอนามัยเด็กปฐมวัย
3. นางสุรีพร เกียรติวงศ์ครู พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
4. นางภัทราพร ศรีสูงเนิน นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
5. นางสาวพรชนนต์ บุญคง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
6. นางสาวพิชานันท์ ทองหล่อ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
7. นางดาหวัน กลีบสมุทร นักวิชาการศึกษา
8. นางสาวชาณิภา เจริญรัตน์ นักวิชาการศึกษา
9. นางพรทิพย์ วรวิชัย นักวิชาการศึกษา
10. นางเบญจวรรณ ทองใหญ่ นักวิชาการศึกษา
11. ว่าที่ร้อยตรีหญิงรุ่งทิภา จำปาทอง นักวิชาการศึกษา
12. นางสาวปัทมา แสงสิทธิ์ นักวิชาการศึกษา
13. นางรัชณี พูลสุข ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่อนามัย ส 2
14. คณะครูพี่เลี้ยง สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย

สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
โทร. 0-2590-4405 <http://nich.anamai.moph.go.th>